

REPERE TEORETICE PENTRU CONSTRUIREA UNEI COMPUNERI DE TIP ARGUMENTARE PRIVIND APARTENENȚA UNUI TEXT LITERAR LA UN GEN LITERAR

1. GENUL EPIC

IPOTEZA

DEFINIȚIA GENULUI EPIC: *Genul epic presupune îmbinarea narațiunii cu descrierea și dialogul; opera epică este textul literar în proză sau în versuri în care modul dominant de expunere este narațiunea, pentru că naratorul relatează o întâmplare la care este martor sau participant.*

ARGUMENTELE

- utilizarea narațiunii ca mod de expunere dominant, reprezintă un prim aspect epic, în text relatându-ni-se despre: **se prezintă într-un enunț tema textului.**
- epicul servește suport pentru subiectul acțiunii, desfășurat linear, alcătuit din momentele specifice: **se prezintă fiecare moment al subiectului printr-un enunț.**
- îmbinarea narațiunii cu descrierea reprezintă un alt aspect epic: **bogată în imagini artistice, descrierea este un mod de expunere prin care se poate crea o atmosferă, se poate contura un portret; descrierea expresivă aduce culoare prin epitetele cromatice, dă viață cu ajutorul personificării, concretizează sentimente prin comparații sau metafore etc, descrierea narativă surprinde personajul în acțiune sau o secvență dinamică.**
- dialogul dezvăluie trăsături morale ale personajelor.
- împlinirea celor trei moduri de expunere reprezintă o strategie epică prin care se nuanțează personajele care participă la acțiune.
- textul epic are o structură specifică: **evenimentele sunt prezentate prin înlănțuire/alternanță/în ramă, de un narator care asistă la evenimente, ne spune ceea ce vede / care este participant, având o viziune restrânsă asupra evenimentelor.**

CONCLUZIA

Pentru că în textul dat, narațiunea, descrierea și dialogul se împletesc armonios, pentru că naratorul prezintă o întâmplare la care a fost martor/participant, iar personajele sunt naturi complexe, angajate în conflicte puternice putem spune că textul este epic.

2. GENUL LIRIC

IPOTEZA

DEFINIȚIA GENULUI LIRIC: *Lirismul este prin excelență subiectiv, expresia directă a lumii interioare a poetului, prezent în mod nemijlocit în text prin intermediul limbajului artistic. Marca acestei subiectivități este întotdeauna eul liric, care, secondat de elemente de expresivitate artistică transmite imaginea unei trăiri, a unei stări sufletești.*

ARGUMENTELE

- ca orice operă lirică, poezia dă glas unui puternic sentiment de **iubire, revoltă, bucurie, nostalgie, melancolie etc.** prin intermediul eului liric prezent în text prin **persoana I a verbelor și a pronomelor, intejecții, topică afectivă, vocative, imperative, puncte de suspensie etc.**
- lirismul utilizat este **subiectiv (când accentul este pus pe o trăire, utilizându-se persoana I sau a II-a) sau obiectiv (când se consemnează o stare de fapt, un tablou în versuri, recurgându-se la persoana a III-a).**
- ca în orice operă literară, se pleacă de la o realitate/o stare sufletească trăită de poet: **stabilită printr-un enunț – cine?, ce face?, când?, unde?,** transfigurată în ficțiune/într-o lume imaginară prin intermediul limbajului artistic. **Câmpurile semantice/cuvintele cheie** sunt importante, pentru că pot indica **tema textului, indicele spațial sau temporal direct legate de o trăire. Epitetele simple, cromatice, enumerațiile scot în evidență detaliile unui cadru general și implicit o sugestie a unei stări interioare. Personificările dau viață lumii create.**

Metaforele, comparațiile pot concretiza lumea abstractă a sufletului sau anulează contururile unei realități.

- limbajul artistic și compoziția poeziei susțin starea sufletească prin elemente lexicale sau de structură care marchează prezența a două lumi: realitate-vis, terestră-celestă.
- monologul descriptiv este modul de comunicare specific genului liric, dovadă fiind structurile gramaticale de tip substantiv+adjectiv, verb+adverb care conferă expresivitate imaginilor artistice: cele vizuale concretizează universul poetic, cele auditive, olfactive, motorii potențază sentimentul, dau glas, miros, viață lumii create.
- elementele de versificație: rima, măsura, ritmul sunt în consonanță cu sentimentul comunicat, printr-un fond eufonic menit să esigure o atmosferă poetică.

CONCLUZIA

Pentru că poezia este expresia directă a unui sentiment, lirismul utilizat este subiectiv/obiectiv, pentru că eul liric creează prin intermediul limbajului artistic universul interior al poetului, putem spune că textul aparține genului liric.